



Digital Education for Gender Equality

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ



Co-funded by the
Rights, Equality &
Citizenship Programme
of the European Union

CONVEY – «Αντιμετώπιση της σεξουαλικής βίας και παρενόχλησης: Συμμετοχή των νέων στα σχολεία στη ψηφιακή εκπαίδευση σχετικά με τα στερεότυπα φύλου»

Ref. JUST/2015/RDAP/AG/SEXV/8572

This document has been produced with the financial support of the Rights, Equality & Citizenship (REC) Programme of the European Union. Its contents are the sole responsibility of the CONVEY project partners and can in no way be taken to reflect the views of the European Commission.

Εισαγωγή

Το ακόλουθο έγγραφο παρουσιάζει συστάσεις πολιτικής για εκπαιδευτικούς και εταίρους χάραξης πολιτικής σε ότι αφορά την αύξηση της ποιότητας των πρωτοβουλιών στην πρόληψη και καταπολέμηση της σεξουαλικής βίας και της παρενόχλησης στο πλαίσιο του προγράμματος *CONVEY – «Αντιμετώπιση της σεξουαλικής βίας και παρενόχλησης: Συμμετοχή των νέων στα σχολεία στη ψηφιακή εκπαίδευση σχετικά με τα στερεότυπα φύλου»*

Ο στόχος του CONVEY είναι να αντιμετωπίσει τη σεξουαλική βία και την παρενόχληση χρησιμοποιώντας δημιουργικά και διαδραστικά διαδικτυακά μέσα που στοχεύονται σε νεαρούς ηλικίας 14-18 περί στερεοτυπικές φύλου και τη σεξουαλικοποίηση των γυναικών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η εκπαίδευση αυτή επικεντρώνεται στο να δείξει πώς η ανισότητα μεταξύ των φύλων εν τέλει οδηγεί στην εμφυλη βία. Το έργο CONVEY έχει τους ακόλουθους στόχους:

- Την ανάπτυξη προσεγγίσεων αμοιβαίας μάθησης μεταξύ ομότιμων (peer-to-peer) στην εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση για τη σεξουαλική βία και την παρενόχληση γυναικών, εκπαιδεύοντας νεους στις επιπτώσεις των έμφυλων στερεότυπων και τη σεξουαλικοποίηση στα ψηφιακά μέσα.
- Την εκπαίδευση και συμπεριφορική αλλαγή των νέων σε θέματα σεξουαλικής βίας, παρενόχλησης και έμφυλων στερεότυπων μέσα από την ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού παιχνιδιού προσομοίωσης και ενός πιλοτικού προγράμματος εκπαίδευσης σε θέματα ισότητας φύλων, σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και ψηφιακών μέσων ενημέρωσης.
- Την προώθηση σεβασμού των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των γυναικών μέσω του προγράμματος εκπαίδευσε-τον-εκπαιδευτή (train-the-trainer) για δασκάλους με σκοπό την πρόληψη κατά των στερεοτύπων φύλου και τη σεξουαλικοποίηση στην ψηφιακή κοινωνία (digital society).

Το έργο τριών χρόνων αναπτύχθηκε με τη συνεισφορά έξι εταίρων περιλαμβανομένου του Ιδρύματος Εναλλακτικών Φύλων (Gender Alternatives Foundation) (Βουλγαρία), Ελπίδα για τα Παιδιά (Κύπρος), Το χαμόγελο του παιδιού (The Smile of the Child) (Ελλάδα), Κέντρου Σεξουαλικής Βίας της πόλης Cork (Sexual Violence Centre Cork) (Ιρλανδία), Δημοτικού Συμβουλίου της πόλης του Westminster (Ηνωμένο Βασίλειο). Τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Τη δημιουργία ενός δικτυακού παιχνιδιού προσομοίωσης (και σχετικά εκπαιδευτικά εργαλεία) ως εργαλεία για την ευαισθητοποίηση και την πρόληψη κατά της σεξουαλικής βίας και της παρενόχλησης
- Την ανάμειξη ατόμων ηλικίας 14-18 ως συμβούλους με σκοπό την παροχή συνυσφοράς και ανατροφοδότησης στις εξελίξεις του δικτυακού παιχνιδιού προσομοίωσης CONVEY.
- Τη θέσπιση μιας διαβουλευτικής ομάδας ενηλίκων που θα ενσωματώνει εξωτερική επαγγελματική γνώση και εμπειρία στην εκπλήρωση των δραστηριοτήτων του έργου.
- Η οργάνωση εργαστηρίων για δασκάλους και εκπαιδευτικούς με σκοπό την αξιοποίηση των γνώσεων και των εργαλείων ώστε να καταστούν εκπαιδευτές με καινοτόμες προσεγγίσεις στα ευαίσθητα θέματα του προγράμματος.
- Την ανάπτυξη εκστρατείας με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έναντι της σεξουαλικής βίας και της σεξουαλικής παρενόχλησης.

Το δικτυακό παιχνίδι και το πρόγραμμα κατάρτισης δημιουργήθηκαν με τη λήψη ανατροφοδότησης τόσο των νεαρών όσο και των εμπειρογνώμωνες από κάθε μια από τις έξι χώρες τις ΕΕ.

Αυτό το έγγραφο θα διαχωριστεί ως ακολούθως. Η πρώτη ενότητα θα περιλαμβάνει σύντομη αναφορά στην πολιτική, συμπεριλαμβάνοντας τους όρους της σεξουαλικής βίας και παρενόχλησης, τη σημασία της καταπολέμησης της σεξουαλικής βίας και παρενόχλησης στους νεαρούς και συστάσεις/εισηγήσεις ανά χώρα. Το δεύτερο θα περιέχει θέματα τα οποία έχουν αντιμετωπιστεί, την αρμοδιότητα στην οποία απευθύνονται η εισηγήσεις/συστάσεις και τη σκεπτική πίσω τους για τους συνέταιρους από την Ιρλανδία, Κύπρο, Ιταλία, Βουλγαρία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ελλάδα. Θα ακολουθήσει μια περίπτωση ορθής/καλής πρακτικής (case of good practice). Το έγγραφο θα ολοκληρωθεί με ένα σύντομο συμπέρασμα.

POLICY BRIEF

Ορισμοί

Τι είναι η σεξουαλική βία?

Η σεξουαλική βία είναι οποιαδήποτε ανεπιθύμητη σεξουαλική κίνηση ή πράξη. Υπάρχουν πολλά διαφορετικά είδη σεξουαλικής βίας, που συμπεριλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται στο βιασμό, στη σεξουαλική κακοποίηση, σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, σεξουαλική παρενόχληση, βιασμός εντός γάμου/ σχέσεων, καταναγκαστικός γάμος, την αποκαλούμενη βία λόγω τιμής, ακρωτηριασμό γυναικών γεννητικών οργάνων, σωματεμπορείο, σεξουαλική εκμετάλλευση, και βία ως μέρος τελετών, χωρίς να περιορίζεται σε αυτά. (Rape Crisis England & Wales, 2017)

Τι είναι η παρενόχληση?

Η παρενόχληση είναι ένα είδος βίας με βάση το φύλο το οποίο περιλαμβάνει πράξεις σωματικής, λεκτικής ή μη-λεκτικής συμπεριφοράς σεξουαλικής φύσεως, η οποία έχει ως σκοπό ή επίπτωση την παραβίαση της αξιοπρέπειας του θύματος και τη δημιουργία ενός εκφοβιστικού, εχθρικού, ταπεινωτικού, εξευτελιστικού ή προσβλητικού περιβάλλοντος. (Eige, Gender Equality Glossary and Thesaurus, 2018)

Σημασία

Γιατί είναι σημαντικό να εξουδετερωθεί η σεξουαλική βία και η παρενόχληση στους νεαρούς;

Έρευνα που πραγματοποιήθηκε σε πανευρωπαϊκό επίπεδο το 2013 από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA, 2014) όσο αφορά τη σεξουαλική βία κατέδειξε τα εξής αποτελέσματα: 1 στις 3 γυναίκες είχε βιώσει κάποιου είδους σωματικής ή/και σεξουαλικής βίας από την ηλικία των 15 (FRA, 2014, σελ. 9); 1 στις 20 γυναίκες είχε εμπειρία κάπου είδους σεξουαλικής βίας από την ηλικία των 15; 1 στις 20 γυναίκες είχαν βιαστεί από την ηλικία των 15; κυρίως οι νεαρές γυναίκες οι οποίες φάνηκε να είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στη θυματοποίηση; 1 στις 4 γυναίκες οι οποίες βίωσαν σεξουαλική κακοποίηση δεν επικοινωνήσαν με την αστυνομία ή με οποιαδήποτε άλλη βοηθητική οργάνωση μετά από σοβαρό περιστατικό βίας λόγω αισθημάτων ντροπής ή/και εξευτελισμού. (FRA, 2014, σελ. 9)

Το σενάριο σεξουαλικής παρενόχλησης δεν διαφέρει κατά πολύ. Το Ευρωπαϊκό Γραφείο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ibid) βρήκε ότι μεταξύ 74-75% των γυναικών στον επαγγελματικό χώρο ή σε υψηλόβαθμες διευθυντικές θέσεις εργασίας είχαν βιώσει σεξουαλική παρενόχληση κατά τη διάρκεια της ζωής τους; 1 στις 4 έχει εμπειρία σεξουαλικής παρενόχλησης ενώ βρήσκονταν στον χώρο εργασίας τους, τους τελευταίους 12 μήνες; 1 στις 5 γυναίκες ανέφεραν εμπειρίες ανεπιθύμητων σεξουαλικών κινήσεων

όπως το άγγιγμα, το φιλή ή η αγκαλιά από την ηλικία των 15; από τις γυναίκες που αναφέρθηκαν στις εμπειρίες αυτών των ειδών σεξουαλικής παρενόχλησης, 32% υπέδειξαν συνάδελφο, αφεντικό ή/και πελάτη ως τους κύριους δράστες; και 1 στις 10 έχουν βιώσει σεξουαλική παρενόχληση με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αποστέλοντας ηλεκτρονικά μηνύματα ή ανεπιθύμητα μηνύματα στο κινητό με περιεχόμενο σεξουαλικού χαρακτήρα (ibid).

Οι μύθοι περί μαζικού βιασμού και παρενόχλησης και η απουσία ολοκληρωμένης σεξουαλικής εκπαίδευσης στα σχολεία ενισχύουν την υπάρχουσα κατάσταση παρά το ξεκάθαρο πολιτικό θέλημα σε Ευρωπαϊκά και εθνικά επίπεδα. Οι συνέπειες έχουν μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις στη ζωή των θυμάτων, τα οποία μπορεί να νιώσουν ντροπή, σύγχυση και ενοχή.

Μια ανησυχιτική τάση σε πολλές περιπτώσεις οικογενειακής βίας, σεξουαλικής κακοποίησης και βιασμού γυναικών είναι η τάση να φταίμε το θύμα του εγκλήματος, παρά το δράστη. Περίπου 1 στα 4 θύματα σεξουαλικής βίας (είτε από σύντροφο, είτε όχι) δεν επικοινωνεί με την αστυνομία ή με οποιαδήποτε άλλη οργάνωση μετά από σοβαρό περιστατικό γιατί νιώθουν ντροπή και εξευτελισμό. Αυτό ενισχύει την πεποίθηση ότι οι γυναίκες φέρουν ευθύνη όταν δέχονται επίθεση και αυτό οδηγεί στην αποποίηση ευθυνών των ανδρών. Μέσα σε αυτή την κουλτούρα κατηγορίας των θυμάτων, οι γυναίκες καλούνται να αλλάξουν τη συμπεριφορά τους προκειμένου να αποφύγουν επίθεση εναντίον τους ή βιασμό. Τους αναφέρετε επανειλημμένα να ντύνονται λιγότερο προκλητικά, να πίνουν λιγότερο αλκοόλ και να μη βάζουν τον εαυτό τους σε επικίνδυνες καταστάσεις. Ως εκ τούτου, η στάση αυτή, περιθωριοποιεί τον επιζώντα κάνοντας το πιο δύσκολο για κάποιον να καταγγείλει την κακοποίηση. Θύματα σεξουαλικής βίας μπορεί να υποφέρουν επίσης από κατάθλιψη, συμπτώματα διαταραχής μετατραυματικού στρες, άγχος, αυτοτραυματισμό, σκέψεις αυτοκτονίας; μπορεί να επηρεάσει τη σεξουαλικότητα και την προσωπική ζωή των ζευγαριών, όπως και την ταυτότητα του καθενός, την αυτό-αντίληψη, και την κινητοποίηση στην καθημερινή ζωή (McGee, et al., 2002).

Οι νέοι είναι ιδιέταιρα ευάλωτοι λόγω αλλαγών στη τεχνολογία και τη μεγαλύτερη παρουσία των μέσων επικοινωνίας στις ζωές τους. Οι νέοι είναι μία από τις ομάδες που κινδυνεύουν περισσότερο και αυτό περιλαμβάνει την επίδραση αυτών των θεμάτων στην καθημερινότητά τους. Για παράδειγμα, είναι πιο ευάλωτοι στο να βιώσουν βία στο διαδίκτυο. Είναι ουσιαστικά αδύνατο να χρησιμοποιεί κανείς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παρακολουθώντας τα νέα χωρίς να δει κάποια καταγγελία σεξουαλικής βίας, παρόλα αυτά οι ιστορίες αυτές πάντοτε φαίνεται να εστιάζουν επάνω στο τι πρέπει να κάνουμε για να βοηθήσουμε τα θύματα μετέπειτα από το περιστατικό κακοποίησης. Αλλά όταν τίθεται το θέμα της πρόληψης, η έμφαση είναι συχνά στο τι πρέπει να κάνουν οι κοπέλες για να προστατεύσουν τον εαυτό τους. Αντιθέτως, γίνεται ελάχιστη αναφορά στο τι πρέπει να γίνει για την ενθάρυνση των αγοριών από το να αναπτυχθούν σε άντρες οι οποίοι να είναι ευαίσθητοποιημένοι και να κατέχουν τη γνώση έτσι ώστε να δημιουργήσουν υγιείς σχέσεις. Επίσης, δεν δίνεται προσοχή στη σημασία της συγκατάθεσης σε στενές σχέσεις. Δυστυχώς, υπάρχει

μια απτή έλλειψη πληροφοριών και κατάλληλης εκπαίδευσης η οποία οδηγεί σε σχέσεις εξουσίας που συγκαλύπτονται από σιωπή, ντροπή και φόβο; και μια αντίληψη των γυναικών ως αδύναμες και συναισθηματικές, οι οποίες αδυνατούν να λάβουν αποφάσεις από μόνες τους.

Αυτοί είναι οι κύριοι λόγοι για τους οποίους υπάρχει άμεση ανάγκη να καταπολεμηθεί η σεξουαλική βία και η παρενόχληση στους νεαρούς ως μια από τις πιο ευάλωτες ομάδες.

Συστάσεις Πολιτικής

Πώς μπορούν οι φορείς χάραξης πολιτικής να καταπολεμήσουν τη σεξουαλική βία και την παρενόχληση στους νεαρούς?

Μετά από σχεδόν 3 χρόνια δουλειάς, συντάκται η εργασία CONVEY έχουν ταυτοποιήσει μερικά από τα κύρια θέματα και τις αδυναμίες που επηρεάζουν τους νέους σε σχέση με τη σεξουαλική βία και παρενόχληση. Χάρη στη συμβολή τους, έχουν δημιουργηθεί μερικές χρήσιμες συστάσεις. Το ακόλουθο υποτομήμα θα παρουσιάσει συστάσεις για εκπαιδευτικούς και στα ενδιαφερόμενα μέρη για την καλύτερη ποιότητα των πρωτοβουλιών στην πρόληψη και καταπολέμηση της σεξουαλικής βίας και της παρενόχλησης σε νεαρούς ηλικίας 14-18 ανά χώρα.

➤ ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Η Ιρλανδία έχει συναντήσει το πρόβλημα ότι οι νεαροί δεν λαμβάνουν αρκετές πληροφορίες για μυριάδες θέματα που περιλαμβάνουν το φύλο, την ισότητα φύλων, τη βία με βάση το φύλο και τη συγκατάθεση. Το Κέντρο Σεξουαλικής Βίας της πόλης Cork προτείνει στις Εθνικές Εκπαιδευτικές Αρμοδιότητες (**National Education Authority**) τα εξής:

- Η εκπαίδευση σε αυτά τα θέματα θα έπρεπε να ενσωματωθεί στα σχολικά προγράμματα τόσο σε πρωτεύον όσο και σε δευτερόν βαθμό. Θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη ότι, λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα του θέματος, το περιεχόμενο θα έπρεπε να προσαρμόζεται ανάλογα με τις ηλικίες;
- Έχοντας υπόψη την έλλειψη συστηματικής προσέγγισης του θέματος, οι δάσκαλοι θα έπρεπε να λαμβάνουν εκπαίδευση προκειμένου να το αντιμετωπίσει επαρκώς με τους μαθητές. Επικαιροποιήσεις θα έπρεπε να πραγματοποιούνται τακτικά και έτσι οι δάσκαλοι θα έπρεπε να λαμβάνουν κατάρτιση τόσο στις αρχικές τους σπουδές όσο και στην ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση.

Η σκεπτική πίσω απ' αυτό είναι ότι η αύξηση της επίγνωσης του φύλου, της βίας με βάση το φύλο και της συγκατάθεσης θα βοηθούσε ανελλιπώς τους νεαρούς στο να αναγνωρίζουν τη σεξουαλική βία.

Η εκπαίδευση μπορεί να ενθαρρύνει αλλαγές συμπεριφοράς σε μαθητές και δασκάλους και τελικά να επηρεάσει τον πολιτισμό με μετασχηματιστικό τρόπο

➤ ΚΥΠΡΟΣ

Στην Κύπρο ταυτοποιήθηκαν τα ακόλουθα θέματα για τα οποία το “Hope For Children” CRC Policy Center UNCRC Policy Cente προτείνει τις αντίστοιχες συστάσεις:

Μια συνεκτική ανισότητα φύλων σε σχέση με την ανάθεση μισθών, όπως επίσης μια σειρά δυσκολιών σε σχέση με τις διαφορές στις συνθήκες εργασίας για άντρες και γυναίκες. Προτείνεται στο Εθνικό-Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (**National- Ministry of Labour and Social Insurance**) να:

- Ξεκινήσει λεπτομερείς έρευνα για να ρίξει φως στις ρίζες της αιτίας της ανισότητας μεταξύ αντρών και γυναικών;
- Τα προγράμματα σε εθνικό επίπεδο πρέπει να σχεδιάζονται και να εφαρμόζονται δεόντως προκειμένου να αλλάξει η νομοθεσία με στόχο την ίση αμοιβή ανεξάρτητα από το φύλο;
- Να προωθεί προγράμματα το υπουργείο σε εθνικό επίπεδο για να προάγει την ισορροπία μεταξύ εργασίας και οικογενειακής ζωής;
- Να γίνει προσαρμογή στην πολιτική ατζέντα σε σχέση με τον καθορισμό προτεραιότητας της προώθηση καλύτερων συνθηκών για τις γυναίκες στην αγορά εργασίας.

Ερευνώντας τις αιτίες της ανισότητας θα κάνει πιο εύκολο τη δημιουργία προγραμμάτων επικεντρωμένα στην ανισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας και θα συνεισφέρει στη θέση των γυναικών στην εργασία όσο αφορά πληρωμές και κοινωνικά οφέλη, καθώς και άλλα. Περεταίρω, προγράμματα που προωθούν την ισορροπία μεταξύ εργασίας και οικογενειακής ζωής θα καλυτερεύσει το ρόλο των γυναικών στην άνιση κατανομή των υποχρεώσεων στη φροντίδα παιδιών. Για παράδειγμα, η ισορροπημένη διανομή της άδειας μεταξύ αντρών και γυναικών μετά τη γέννηση παιδιού θα κάνει πιο εύκολη την επιστροφή στην εργασία για τις γυναίκες.

Χαμηλή αντιπροσωπία γυναικών στην πολιτική και στη λήψη αποφάσεων. Απευθυνόντας στα Εθνικά Πολιτικά Κόμματα – Ένωση Δήμων, προτείνεται οτι θα έπρεπε να υπάρχει:

- Μια εισαγωγή ή ενδυνάμωση του συστήματος ποσόστωσης φύλου σε πολιτικό περιβάλλον;
- Καλύτερη προαγωγή ενός συστήματος ισότητας (parity system);
- Επικαιροποίηση των πολιτικών και της νομοθεσίας σε σχέση με την ένταξη αρχών περί την ανισότητα μεταξύ φύλων.

- Αυτό πρέπει να ενσωματώνεται με βάση ότι η ένταξη των αρχών περί της ανισότητας μεταξύ φύλων σε όλες τις ανάλογες πολιτικές και νομοθεσίες θα βάλουν τη βάση για τη δημοκρατία και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Βία εναντίον γυναικών (κυρίως οικογενειακή βία και σωματεμπόριο γυναικών). Μιλώντας στο Εθνικό Υπουργείο Δικαιοσύνης και στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Μέριμνας, προτείνεται:

- Να ξεκινήσουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης;
- Να παρέχεται κατάρτιση για επαγγελματίες στο σύστημα δικαιοσύνης περί την ανισότητα μεταξύ φύλων;
- Να διεξάγεται έρευνα και συστηματική συλλογή δεδομένων περί τη βία εναντίον γυναικών, συμπεριλαμβανομένου την οικογενειακή βία και το σωματεμπόριο γυναικών.

Οι παρών πολιτικές συστάσεις σε σχέση με τη βία εναντίον γυναικών έχουν ως σκοπό να παρεμποδίσουν επεισόδια βίας και να προστατεύσουν τις γυναίκες, εξασφαλίζοντας μια εθνική στρατηγική για ευαισθητοποίηση και εξασφαλίζοντας μια εθνική στρατηγική για την ευαισθητοποίηση και την αντιμετώπιση του ζητήματος, με τον κατάλληλο συντονισμό και συνεργασία με τις διάφορες κυβερνητικές υπηρεσίες και την εφαρμογή εθνικών και Ευρωπαϊκών νόμων.

*Σtereότυπα φύλου και παραδοσιακή συμπεριφορά σε ολόκληρη την κοινωνία. Απευθύνοντας στο Κρατικό Τμήμα Εκπαίδευσης (**National-Department of Education**), προτείνεται:*

- Να εκτελούνται εκστρατείες για προώθηση της ισότητας μεταξύ φύλων σε τοπικό, περιφερειακό και κρατικό επίπεδο για την καταπολέμηση των στερεότυπων φύλου που είναι παραδοσιακά εγκλωβισμένοι (enclaved) στην κοινωνία;
- Η ενσωμάτωση δραστηριοτήτων περί της ισότητας φύλων βασισμένη σε επίσημες και μη-επίσημες μεθόδους στο σύστημα εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.

Εκστρατείες και δραστηριότητες στα σχολεία που αντιμετωπίζουν αυτό το θέμα θα συνεισφέρουν στην παρεμπόδιση και καταπολέμηση των διακρίσεων με βάση το φύλο και της βίας, παρέχοντας μια προσέγγιση που θα λάμβάνει υπόψη τα θέματα φύλου και ένα ποιοτικό σύστημα παιδείας. Για παράδειγμα, η Κύπρος ήδη παίρνει μέρος σε παρόμοια πρωτοβουλία μέσω του έργου HOMBAT. Το έργο αυτό εστιάζει στην παρεμπόδιση και την ευαισθητοποίηση περί της ομοφοβικής και τρανσφοβικής ηθικής παρενόχλησης στο σχολείο μέσω της ενεργής συνεργασίας των δασκάλων και τους σύμβουλους στα σχολεία.

Έλλειψη παρεμπόδισης και Προώθηση Υγείας σε ιδιωτικά σχολεία. Απευθύνοντας στο Υποθργείο Υγείας – Υπουργείο Παιδείας, προτείνεται:

- Να εκτελεστούν πολιτικές και σχέδια δράσης για τη σεξουαλική παιδεία στα σχολεία και για τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία.

Αυτό είναι με βάση ότι περισσότερο χρόνο διδασκαλίας σεξουαλικής παιδείας στο σχολείο θα αυξήσει την συνειδητοποίηση των παιδιών σε αυτό το θέμα και σε όλες τις σχετικές του πτυχές και εμπλοκές (αντισυλληπτικά, έκτρωση, σεξουαλική υγεία).

➤ ΙΤΑΛΙΑ

Η βία με βάση το φύλο είναι ένα διαδεδομένο φαινόμενο σε όλη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της Ιταλίας. Στοιχεία για την Ιταλία αποδεικνύουν ότι 1/3 των γυναικών έχουν υποστεί κάποιο είδος βίας με βάση το φύλο. Ωστόσο, σύμφωνα με μια εθνική μελέτη που πραγματοποίησε το Ιταλικό ινστιτούτο στατιστικών (ISTAT, 2015), μόνο το 1/3 των γυναικών που βίωσαν τη βία θεωρούν ότι είναι έγκλημα. Σημαντικό ποσοστό των δραστών βίας κατά των γυναικών είναι πρώην ή νυν σύντροφοι. Σε συνδυασμό με τα δεδομένα της έρευνας αλλαγών συμπεριφοράς που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος, μπορούμε να δούμε πώς οι μαθητές ηλικίας 14-18 ετών στην Ιταλία (78 μαθητές που συμμετείχαν στα εργαστήρια για τους νέους σχετικά με την εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων, το ψηφιακό γραμματισμό και ενάντια στα στερεότυπα φύλων), οι οποίοι ερευνήθηκαν πριν από την έναρξη των εργαστηρίων, χωρίστηκαν σαφώς σε δύο ομάδες: μία κατά και μία υπέρ, όταν τους ζητήθηκε να δηλώσουν την άποψή τους σχετικά με τη δήλωση ότι "μια γυναίκα δεν μπορεί να βιαστεί από κάποιον που έχει σεξουαλική σχέση" (Behavioural Change Study 2019). Φαίνεται επομένως να υπάρχει ελλιπής γνώση και ενημέρωση σχετικά με το τι είναι η σεξουαλική βία (ή η βία γενικότερα) κατά των γυναικών. Έχουμε δείξει, όμως, μέσω της μελέτης και της παρέμβασής μας στο πλαίσιο του έργου CONVEY, ότι η γνώση και η ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σεξουαλική βία στο δείγμα/ομάδα των σπουδαστών έχει αυξηθεί σημαντικά.

Η εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων προβλέπεται στο ιταλικό εκπαιδευτικό σύστημα, ξεκινώντας από το προσχολικό σχολείο ("La Buona Scuola", ιταλικός νόμος αριθ. 107/2015). Το συγκεκριμένο υπο-άρθρο του νόμου καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές για τους επαγγελματίες στο χώρο του σχολείου έτσι ώστε να εφαρμόζεται κατά τη δημιουργία του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών. Ωστόσο, οι κατευθυντήριες γραμμές εναπόκεινται στη κρίση του προγραμματιστή της διδακτέας ύλης, ο οποίος έχει τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει πώς και σε ποιο βαθμό να συμπεριλάβει στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών υλικό σχετικά με την ισότητα των φύλων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη ενός κοινού πλαισίου μάθησης που να εκτίθεται σε όλους τους μαθητές και, συχνά, στην απουσία θεμάτων όπως η ισότητα των φύλων, τα στερεότυπα φύλου, η βία λόγω φύλου, τα σεξουαλικά και αναπαραγωγικά δικαιώματα από την εκπαιδευτική προσφορά του σχολικού συστήματος στην Ιταλία.

Συνεπώς, παρόλο που το νομοθετικό και επίσημο πλαίσιο στην Ιταλία είναι ενημερωμένο και ενδεχομένως περιλαμβάνει όλες τις ενέργειες που απαιτούνται για την υποστήριξη της ισότητας των φύλων και για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο, εξακολουθεί να υπάρχει έλλειψη εφαρμογής όσων παραμένουν στο επίπεδο των νόμων και κατευθυντήριες γραμμές. Για το λόγο αυτό, η CESIE απευθύνεται στο Υπουργείο Δημόσιας Εκπαίδευσης υποδεικνύοντας ότι:

- Τα σχολικά προγράμματα θα πρέπει να περιλαμβάνουν εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων και για την πρόληψη και αντίθεση των στερεοτύπων φύλου και της βίας με βάση το φύλο σε όλα τα επίπεδα.
- Η υποχρεωτική επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών θα πρέπει να εισαχθεί γύρω από αυτά τα θέματα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των δραστηριοτήτων και η αντιμετώπιση του περιεχομένου με το οποίο, μέχρι στιγμής, οι εκπαιδευτικοί δεν είναι ιδιαίτερα εξοικειωμένοι.
- Η ένταξη τέτοιας θεματολογίας στο πρόγραμμα σπουδών και η ανάπτυξη τέτοιων δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών (και των μελλοντικών εκπαιδευτικών, δηλαδή των πανεπιστημιακών φοιτητών) θα πρέπει να συμπληρωθούν με ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σχετικά με τα σεξουαλικά και αναπαραγωγικά δικαιώματα και τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, προκειμένου να υποστηριχθεί πλήρως η δημιουργία υγιών στενών σχέσεων ακόμη και στα νεαρά ζευγάρια, και να υποστηρίξει την κατανόηση και την ευαισθητοποίηση των εννοιών του σεβασμού του άλλου και της συναίνεσης σε σεξουαλικές σχέσεις.

Το σκεπτικό πίσω από τις προαναφερθείσες συστάσεις είναι ότι οι νέες γυναίκες συγκαταλέγονται στις πιο ευάλωτες ομάδες στη θυματοποίηση (FRA, 2014) και αυτό συμβαίνει ιδιαίτερα όταν εξετάζουμε τους κινδύνους που σχετίζονται με την πρόσβαση και τη χρήση ψηφιακών μέσων που δεν γνωρίζουν και δεν αμφισβητούν το θεμέλιο της βίας λόγω φύλου, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως.

Η πρόκληση στερεοτύπων, η υποστήριξη της παιδείας στα ψηφιακά μέσα επικοινωνίας που συνδέεται με την κριτική σκέψη και η υποστήριξη της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών αποτελούν δράσεις στη βάση της πρόληψης της βίας λόγω φύλου. Η αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος με νέους ανθρώπους, από μικρότερη ηλικία, είναι απαραίτητη σε αυτή την προσπάθεια.

Παιδιά ηλικίας 14-18 ετών που συμμετείχαν στις δραστηριότητες του έργου CONVEY, από τη συνάντηση του βιντεοπαιχνιδιού "CONVEY Not A Game" για την καταπολέμηση της βίας με βάση το φύλο και των στερεοτύπων φύλου, στα εργαστήρια που πραγματοποιήθηκαν σε τρία διαφορετικά σχολεία για τα ίδια θέματα, σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είχαν ποτέ εκτεθεί σε αυτά τα θέματα που αντιμετωπίστηκαν με συνεκτικό και δομημένο τρόπο μέσω του πιλοτικού προγράμματος CONVEY.

Η εκπαιδευτική αρχή της Σικελίας (Ιταλία) καταβάλλει προσπάθειες για το θέμα αυτό. Σήμερα αναπτύσσει ένα πιο ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της ισότητας των φύλων και την πρόληψη της βίας λόγω φύλου στα σχολεία. Ωστόσο, μέχρι στιγμής, καθώς η έκδοση του ιταλικού νόμου

απαιτεί ρητά την εκπαίδευση για την ισότητα των φύλων, δεν υπάρχει υποχρεωτικό πρόγραμμα που να εφαρμόζεται μέσω τακτικών προγραμμάτων σπουδών στα σχολεία της ιταλικής περιφέρειας της Σικελίας.

➤ **ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ**

Αντικατοπτρίζοντας τα εμπόδια κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη και σε παγκόσμιο επίπεδο, τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών στη Βουλγαρία διακυβεύονται, με τα εθνικιστικά και παραδοσιακά πολιτικά κόμματα και οργανώσεις να αποκτούν δύναμη μέσω της ενδυνάμωσης του φόβου και της παραπληροφόρησης στο ευρύ κοινό. Τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως η άμβλωση, η προώθηση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και η προστασία από τη βία με βάση το φύλο τίθενται υπό αμφισβήτηση, με το κίνημα για τα ανθρώπινα δικαιώματα να σιωπά και να παρουσιάζεται ως "εχθρός της παραδοσιακής οικογένειας". Παράλληλα, τα βουλγαρικά θεσμικά όργανα δεν λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να κατευνάσουν τις ανησυχίες της κοινωνίας σχετικά με την «υστερία των φύλων» και δεν υπερασπίζονται τα επιτεύγματά τους στον τομέα της ισότητας των φύλων, αφήνοντας μόνο την κοινωνία των πολιτών στη μάχη κατά της λαϊκιστικής ρητορικής και της μίσους.

Ως εκ τούτου, καλώντας τα σημερινά κυβερνώντα κόμματα, το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και το Υπουργείο Οικονομικών, μεταξύ άλλων:

- Να εισαγάγει και να εφαρμόσει συγκεκριμένες και αποτελεσματικές πολιτικές κατά των ομοφοβικών, σεξιστικών και ρατσιστικών ενεργειών και της ομιλίας μέσω λαϊκιστικής ρητορικής ή μέσω της τόνωσης του φόβου από την εξάλειψη των στερεοτύπων φύλου.
- Να εισαγάγει στη βουλγαρική νομοθεσία τον ορισμό της «βίας με βάση το φύλο», αναγνωρίζοντας τις ιστορικές ανισότητες μεταξύ ανδρών και γυναικών και τη συστηματική βία κατά των γυναικών.
- Τροποποίηση του νόμου για τις ίσες ευκαιρίες μεταξύ γυναικών και ανδρών με σκοπό τον ορισμό ενός οργάνου ισότητας των φύλων για την παρακολούθηση της εφαρμογής του νόμου, σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων των κρατικών και δημοτικών υπηρεσιών και ιδρυμάτων, καθώς και ευθύνη για την αποτυχία τους.
- Παροχή χρηματοδότησης για τους ΜΚΟ για την υλοποίηση κατάρτισης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, με έμφαση στην πρόληψη της βίας λόγω φύλου και των διακρίσεων μεταξύ των νέων στα σχολεία και στην εργασία με ευάλωτες ομάδες.
- Προώθηση βιώσιμων μορφών κρατικής και πολιτικής συνεργασίας στην προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Για παράδειγμα, μέσω κρατικών χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ανταλλαγής τεχνογνωσίας, δημιουργίας ικανοτήτων, συνεργασίας με τους νέους

- Εισαγωγή υποχρεωτικής περιεκτικής σεξουαλικής εκπαίδευσης στα βουλγαρικά σχολεία που θα προάγει τη σεξουαλική και αναπαραγωγική υγεία και τα δικαιώματα
- Υιοθέτηση του πολυαναμενόμενου Νόμου για τον Εθελοντισμό και ενθάρρυνση των πολιτών να συμμετέχουν σε δραστηριότητες εθελοντισμού μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων και άλλων παροχών
- Να θέσουν τα προβλήματα των γυναικών και των κοριτσιών με ιδιαίτερη έμφαση στους Ρομά στην πολιτική ατζέντα
- Ενθάρρυνση της συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων και την πολιτική μέσω της εισαγωγής ποσοστώσεων

➤ **ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ**

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το κύριο ζήτημα που παρουσιάστηκε αντιστοιχούσε με τα σχολεία που δεν διέθεταν επαρκή χρόνο στο πρόγραμμα σπουδών για την παροχή προληπτικής εκπαίδευσης. Κάνοντας έκκληση στο Εθνικό Τμήμα Εκπαίδευσης, το Δημοτικό Συμβούλιο του Westminster προτείνει:

- Να καταστήσει τη σχέση και τη σεξουαλική αγωγή υποχρεωτική.

Η σύσταση έγκειται στο γεγονός ότι η υποχρεωτική προληπτική εκπαίδευση θα δημιουργήσει πρόσθετη επιρροή για να εντάξουν τα σχολεία την παροχή προγραμμάτων αυτού του είδους στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών τους.

➤ **ΕΛΛΑΔΑ**

Η Ελλάδα διαπίστωσε ότι παρόλο που το πιλοτικό πρόγραμμα CONVEY για τους σπουδαστές απέδειξε το μεγάλο ενδιαφέρον και τα κίνητρα των νέων που συμμετείχαν στην απόκτηση γνώσης σχετικά με το θέμα εξακολουθεί να υπάρχει ελάχιστος χρόνος στα ελληνικά σχολεία για τη θεραπεία θεμάτων που σχετίζονται με τα στερεότυπα των φύλων και τη βία. Απευθυνόμενος στο Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Θρησκευμάτων, το Χαμόγελο του Παιδιού συνιστά:

- Πρέπει να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί μια εθνική στρατηγική κατά της σεξουαλικής κακοποίησης ή της επίθεσης σε θέματα πρόληψης στα σχολεία από το νηπιαγωγείο έως τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Τα προγράμματα όπως το CONVEY πρέπει να σχεδιάζονται και να εφαρμόζονται σε όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης της συμπεριφοράς της CONVEY.

Τέτοιες συστάσεις βασίζονται στο γεγονός ότι υπάρχει ένας πλούτος βιβλιογραφίας που αφορά τα υψηλά ποσοστά περιστατικών σεξουαλικής κακοποίησης που ούτε τα θύματα ποτέ επαναλαμβάνουν ούτε το σύστημα τα εντοπίζει. Είναι ζωτικής σημασίας για τα παιδιά να ενημερώνονται και να εκπαιδεύονται σε αυτό το θέμα και επίσης να προετοιμαστούν για να προστατεύσουν τον εαυτό τους έτσι ώστε να μειωθούν τα περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης και τα αποτελέσματά τους όχι μόνο στα θύματα αλλά και στην κοινωνία.

Καλή Πρακτική

Ποια καλή πρακτική μπορεί να ληφθεί υπόψιν για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής βίας και παρενόχλησης των νέων;

Μεταξύ Δεκεμβρίου 2018 και Απριλίου 2019, το πιλοτικό πρόγραμμα «CONVEY: Εργαστήρια για Νέους» έχει υλοποιηθεί στις εξι χώρες των εταίρων του προγράμματος στα πλαίσια του προγράμματος CONVEY. Υλοποιήθηκε σειρά εκπαιδευτικών εργαστηρίων για νέους μεταξύ 14 και 18, οι σκοποί των οποίων ήταν:

- Η εκπαίδευση και εξεικώωση των νέων σε θέματα σεξουαλικής βίας, παρενόχλησης και έμφυλων στερεοτύπων
- Η εκμάθηση, στα παιδιά, τρόπων προστασίας των ίδιων
- Η προώθηση συμπεριφορικών αλλαγών (απομάκρυνση τους από συμπεριφορές ανοχής προς τη βία και τα εμφυλα στερεότυπα) μέσω της εκπαίδευσης των νέων σχετικά με τις επιρροές των ΜΜΕ, την ισότητα των φύλων, τις υγιείς σχέσεις, και ριμοκίνδυνες συμπεριφορές αναφορικά με με τα ΜΜΕ και τη σεξουαλικότητα.
- Η διάχυση ενός παιχνιδιού προσομοίωσης το οποίο επιτρέπει στους νέους να αντιμετωπίσουν ευαίσθητα θέματα μέσα από έναν εκclusικό για αυτούς τρόπο ως ομάδα στόχου, αλλά και προσαρμοσμένο στην ηλικία και ανάπτυξη τους.

Το πρόγραμμα περιλάμβανε εκπαιδευτικές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας μεθόδους μη τυπικής εκπαίδευσης με σκοπό να προωθήσει επίγνωση και αναστοχασμό, μέσω διαλόγου, δημιουργία καμπανιών, παιχνίδια ρόλων, ασκήσεις μη λεκτικής επικοινωνίας, ανοιχτές συζητήσεις και ανάλυση έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού, χρήση της τέχνης σε ασκήσεις, και τις ιστορίες/σενάρια του διαδραστικού ηλεκτρονικού παιχνιδιού. Το εκπαιδευτικό εργαλείο *CONVEY: Not a Game* εστιάζει σε θέματα βίας, παρενόχλησης και διακρίσεις ανάμεσα στα δυο φύλα. Παρείχε επίσης και εκπαίδευση σε εκπαιδευτικούς και δασκάλους, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν από τους εταίρους του προγράμματος CONVEY, και οι οποίοι με τη σειρά τους έγιναν εκπαιδευτές των μαθητών τους.

Η μελέτη συμπεριφορικής αλλαγής κατά τη διάρκεια και μετά το πιλοτικό πρόγραμμα με σκοπό να αξιολογήσει το αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα του πιλοτικού προγράμματος παρέμβασης, να

αναδειξει θετικά αποτελέσματα υιοθέτησης τέτοιων προγραμμάτων στα σχολικά προγράμματα μαθημάτων. Κατέδειξε ότι ένα μικρής διάρκειας εκπαιδευτικό πρόγραμμα, υποστηριζόμενο από τη μη τυπική μάθηση και τη χρήση νέων τεχνολογιών, μπορεί να προκαλέσει συμπεριφορικές αλλαγές στους νέους μεταξύ 14-18 όταν συμπεριλαμβάνεται σε δομημένη μορφή στο σχολικό πρόγραμμα.

Η χρήση ενός διαδραστικού εργαλείου όπως το CONVEY NOT A GAME για την εμπλοκή των νέων στην αντιμετώπιση της ρητορικής μίσους και έμφυλης βίας, και προώθηση της ισότητας, είναι πολύ χρησιμή για την επίτευξη της κριτικής σκέψης, ασφάλειας και γνώσης στην εποχή των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τεχνολογιών. Τα αποτελέσματα επίσης δείχνουν αλλαγές στη συμπεριφορά και προσέγγιση σε θέματα όπως έμφυλα στερεότυπα, σεξουαλικοποίηση των γυναικών, συντροφικών σχέσεων, παρενόχλησης, παρακολούθησης (stalking), σεξουαλικής βίας και συναίνεσης σε νέους με καλά εδραιωμένες ιδέες και μύθους αναφορικά με τη συμπεριφορά των γυναικών. (Behavioural Change Study 2019)

Η συμπερίληψη μοντέρνων εκπαιδευτικών εργαλείων που απευθύνεται στα προβλήματα της κοινωνίας του σήμερα μέσα από έναν διαδραστικό τρόπο και προάγει την ανάληψη δράσης από τον χρήστη σε ότι αφορά θέματα που είναι συνήθως παραμελημένα, έχει αποδειχτεί επιτυχής επίσης σε ότι αφορά την εμπλοκή, κινητοποίηση και πυροδότηση του αναστοχασμού και διαλόγου στους νέους. Ήταν επίσης μια καλή ευκαιρία για αυτούς να παρατηρήσουν αυτές τις καταστάσεις από μία διαφορετική οπτική και να τους βοηθήσει να αναπτύξουν κριτική σκέψη.

Συμπεράσματα

Η παρούσα μελέτη παρουσιάζει τις εισηγήσεις πολιτικής των εξι εταίρων του προγράμματος CONVEY αναφορικά με την αντιμετώπιση της σεξουαλικής βίας και παρενόχλησης στους νέους μεταξύ 14-18. Μετά από εργασίες τριών χρόνων, σειρά θεμάτων έχουν έρθει στην επιφάνεια αναφορικά με τις ελλείψεις σε διάφορα κοινωνικά επίπεδα, την απονομή δικαιοσύνης, την οικονομία, κοινωνικό, πολιτικό και εκπαιδευτικό σύστημα.

Σε επίπεδο απονομής δικαιοσύνης, η βία κατά των γυναικών, ειδικά σε θέματα ενδοοικογενειακής βίας και εμπορίας προσώπων, είναι υπαρκτή. Σε επίπεδο οικονομίας, υπάρχει έμφυλη ανισότητα σε ότι αφορά μισθολογικά θέματα σε συνδιασμό με δυσκολίες στους όρους εργασίας που μεταφράζονται σε διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών. Σε πολιτικό επίπεδο, υπάρχει χαμηλή εκπροσώπηση των γυναικών στην πολιτική και σε θέσεις λήψης αποφάσεων. Σε ότι αφορά την ευρύτερη κοινωνία υπάρχουν βαθιά ριζωμένα έμφυλα στερεότυπα και αντιλήψεις σχετικά με το ρόλο ανδρών και γυναικών. Τέλος, σε εκπαιδευτικό επίπεδο, υπάρχει ελλιπής ενημέρωση των νέων σε ότι αφορά θέματα φύλου, ισότητα, βία και συναίνεση, έλλειψη πρόληψης και προώθησης υγείας στα ιδιωτικά σχολεία, ελλείψεις στην υλοποίηση στατικών προγραμμάτων και οδηγιών στα σχολεία που να υποστηρίζουν την ισότητα των φύλων και την πρόληψη της εμφυλης βίας σε επίπεδο νομοθεσίας και κατευθυντήριων οδηγιών. Όπου αυτά τα θέματα τυχάνουν διαχείρισης, τα σχολεία δεν παρέχουν επαρκή χρόνο στο σχολικό πρόγραμμα μαθημάτων έτσι ώστε να παρέχεται προληπτική εκπαίδευση.

Οι εισηγήσεις πολιτικής που περιλαμβάνονται στην παρούσα μελέτη έχουν σκοπό να δώσουν έμφαση και βαρύτητα στην έρευνα και συλλογή δεδομένων σε θέματα βίας σε συνδυασμό με την επικαιροποίηση της παρούσας νομοθεσίας και την υλοποίηση προγραμμάτων, σε εθνικό επίπεδο, που να θέτουν σαν προτεραιότητα την ισότητα των φύλων και την πρόληψη της έμφυλης βίας. Θα πρέπει να γίνει δομημένη ενσωμάτωση αυτών των θεμάτων σε σχολεία δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης, με τρόπο που να ανταποκρίνεται στην ηλικία των μαθητών, επίσης όμως θα πρέπει να γίνει και για τους εκπαιδευτικούς, λαμβάνοντας υπόψιν την έλλειψη συστηματικής προσέγγισης των θεμάτων. Η προσέγγιση αυτών των θεμάτων πρέπει να είναι ολιστική και να γίνεται μέσω της τυπικών και μη τυπικών μεθόδων και να περιλαμβάνει θέματα όπως πρόληψη της βίας, ισότητα των φύλων και σχέδια δράσης που να απευθύνονται στην σεξουαλική διαπαιδαγώγηση και αναπαραγωγική υγεία.

Η παρούσα μελέτη παρουσιάζει επίσης μία καλή πρακτική που έχει υλοποιηθεί και έχει θετικά αποτελέσματα. Η ενσωμάτωση ενός προγράμματος όπως το “CONVEY Pilot Programme for students” σαν

ένα μοντέρνο, τεχνολογικό και εκπαιδευτικό εργαλείο έχει αποδειχτεί επιτυχές στην προώθηση νεργών νέων. Βοήθησε στο να εμπλέξει, κινητοποιήσει, και πυροδοτήσει την κριτική σκέψη και τον αναστοχασμό μέσα από έναν διαδραστικό τρόπο.

Γενικά, η προώθηση και προστασία της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και εν αντιθέσει η έμφυλη βία σε όλες της τις μορφές, απαιτεί αλλαγή νοοτροπιών, αλληλεγγύη και πολιτική βούληση για να δημιουργήσει θεσμικά και νομικά πλαίσια που εστιάζουν στην αντιμετώπιση των έμφυλων ανισοτήτων. Λαμβάνοντας υπόψιν ότι οι νέοι είναι μία από τις πιο ευλάωτες πληθυσμιακές ομάδες, το να εστιάσουμε τις προσπάθειες μας στον να τους προστεύσουμε, σε όλα τα επίπεδα, είναι υψίστης σημασίας.

Βιβλιογραφία

Behavioural Change Study (2019) - CONVEY: Counteracting sexual violence and harassment: Engaging Youth in schools in digital education on gender stereotyping - Ref. JUST/2015/RDAP/AG/SEXV/8572

European Union Agency for Fundamental Rights (2014). Violence against women: an EU-wide survey (Results at a glance). European Union Agency for Fundamental Rights: Luxemburg. Retrieved from <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/violence-against-women-eu-wide-survey-results-glance>.

McGee, H., Garavan, R., De Barra, M., & Conroy, R. (2002) The SAVI Report –Sexual Abuse and Violence in Ireland. Royal College of Surgeons in Ireland. *Dublin Rape Crisis Centre: The Liffey Press*.

Rape Crisis England & Wales. (2017). What is Sexual Violence? *Rapecrisis.org.uk*. Retrieved from <https://rapecrisis.org.uk/sexualviolenceoverview.php> on 25/9/17.

Training Pack for Teachers (2018) – CONVEY: Counteracting sexual violence and harassment: Engaging Youth in schools in digital education on gender stereotyping - Ref. JUST/2015/RDAP/AG/SEXV/8572



ga
gender
alternatives



cesie
the world is only one country



sexual violence centre cork



HFC
"Hope
For
Children"



City of Westminster



Palermo 1801 1785
Maria Adelaide
Educañdolo Statale



**BULGARIAN
RED CROSS**
Regional council -
Plovdiv